

РЕЗОЛЮЦІЯ

Всеукраїнського круглого столу

«З Україною в серці: християнські цінності в освіті»

(Київ, 3 вересня 2025 року)

1. Стратегічні засади

- Визнати духовно-моральне виховання складовою національно-патріотичного виховання і стратегічною політикою держави, що сприяє формуванню громадянина-патріота, здатного до жертвності, відповідальності та служіння суспільству.
- Інтегрувати **християнські цінності** як основу громадянської відповідальності, освітньої культури та етичного виміру освіти, забезпечуючи при цьому повагу до свободи совісті та прав різних світоглядів.
- Створювати в закладах освіти **духовно наповнене середовище** на засадах христоцентризму через програмні рішення, виховні практики та культурні ініціативи.

2. Законодавчі ініціативи та нормативна база

- Ініціювати зміни до Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», які закріплять:
 - право закладів освіти державної та приватної форм власності впроваджувати курси духовно-морального спрямування;
 - принцип академічної автономії закладів щодо вибору варіативних компонентів освітньої програми за умови дотримання права батьків на інформацію і вибір;
 - формулу формулювання освітнього процесу, що ґрунтується на традиційних духовних і моральних цінностях українського народу, зафіксованих як частина культурної спадщини.

- Розробити нормативи щодо процедур: набір учнів на курси, письмова згода батьків, вимоги до кваліфікації викладачів і терміни обов'язкової підготовки при першому впровадженні курсу.
-

3. Державна цільова програма 2026–2030 рр.

- Пропонувати Кабінету Міністрів затвердити Державну програму духовно-морального та національно-патріотичного виховання з основними компонентами:
 - розробка та апробація модельних навчальних програм і підручників;
 - підготовка і сертифікація педагогічних кадрів;
 - інформаційно-просвітницька кампанія;
 - підтримка позашкільних і громадянських ініціатив.
 - Орієнтовна структура фінансування:
 - **Розробка програм і підручників** — державний грант на авторські колективи та видавництво;
 - **Кадри** — програми підвищення кваліфікації в університетах і центрах підготовки; сертифікаційний фонд;
 - **Інформація** — бюджет на національну кампанію та медіапроекти;
 - **Підтримка ініціатив** — конкурсний фонд для громадських і релігійних організацій;
 - **Моніторинг** — фінансування незалежних оцінок ефективності.
 - Рекомендація: передбачити у п'ятирічному бюджеті мінімальний стартовий ресурс та механізм співфінансування з місцевими бюджетами і донорськими програмами.
-

4. Підготовка педагогів і методичне забезпечення

- Впровадити обов'язкові курси з підготовки з питань духовно-морального виховання у програми підготовки педагогічних кадрів і систему післядипломної перепідготовки.
- Запровадити **сертифікаційні модулі** для вчителів курсів духовно-морального спрямування з чіткими критеріями компетенцій,

практичними стажуваннями та періодичним підвищенням кваліфікації.

- Розгорнути науково-методичний супровід за участі НАПН, провідних вишів, громадських та релігійних експертів з розробкою: модельних програм, методичних рекомендацій, цифрових ресурсів та репозиторію відкритих навчальних матеріалів.
 - Делегувати розробку інструктивно-методичних рекомендацій професійним неурядовим спільнотам, створивши мультидисциплінарні експертні групи з чітким мандатом і строками.
-

5. Інформаційно-просвітницька кампанія і громадянські ініціативи

- Провести національну кампанію «Християнські цінності — основа української ідентичності» через телепроекти, онлайн-курси, серії методичних посібників для батьків і педагогів, а також навчальні мультимедійні ресурси для учнів.
 - Розвивати всеукраїнські конкурсні та позашкільні програми: «Учитель року з предметів духовно-морального спрямування», «Юні знавці Біблії», турніри юних філософів і релігієзнавців, інші змагальні та фестивальні формати.
 - Заохочувати співпрацю школи та сім'ї через відкриті уроки, інформаційні сесії для батьків та спільні виховні проекти.
-

6. Моніторинг, критерії оцінки ефективності і ризику

- Впровадити систему моніторингу і незалежної оцінки ефективності програм з наступними показниками:
 - **Освітні показники** — частка шкіл, що впровадили курси; кількість сертифікованих педагогів; кількість навчальних годин; доступність цифрових ресурсів.
 - **Поведінкові та соціальні показники** — зміни в індикаторах булінгу, дисципліни, участі в громадському житті, рівні патріотичних та громадянських активностей серед учнів.
 - **Якісні оцінки** — опитування батьків, учителів і учнів; кейс-стаді ефективних практик.

- Потенційні ризики та заходи пом'якшення:
 - **Ризик звинувачень у нав'язуванні віри** — забезпечити прозорі механізми добровільної участі, письмової згоди батьків і методичну демонстрацію світоглядної нейтральності предметів;
 - **Ризик політизації програм** — формувати експертні групи з представників різних конфесій, громадянського суспільства і наукових інституцій;
 - **Ризик дефіциту кадрів** — запуск інтенсивних сертифікаційних маршрутів і стипендійних програм;
 - **Ризик фінансових обмежень** — поетапна реалізація програм з пріоритизацією базових елементів і відкриттям конкурсів на донорське співфінансування.
-

7. План впровадження (короткий дорожній план)

- Ухвалення концепції, формування міжвідомчої робочої групи, затвердження переліку пріоритетних заходів.
 - Розробка модельних програм, методичних рекомендацій і стандартів сертифікації вчителів; початок пілотних проєктів у визначених громадах.
 - Видання підручників і цифрових ресурсів; проведення набору сертифікаційних курсів; запуск інформаційної кампанії.
 - Масштабування національної програми, старт державного фінансування в рамках державної програми, перші результати моніторингу і корекція стратегії.
-

8. Розподіл відповідальності за реалізацію

- Кабінет Міністрів України — затвердження Державної програми, виділення коштів та міжвідомча координація.
- Міністерство освіти і науки України — розробка нормативів, пілотування програм у співпраці з місцевими адміністраціями, забезпечення методичного супроводу.

- Національна академія педагогічних наук — науковий супровід, оцінка програм і формування підготовчих курсів.
 - Обласні і місцеві органи управління освітою — впровадження програм у школах, організація сертифікацій і інформування батьків.
 - Громадські та релігійні організації — участь у розробці матеріалів, реалізації позашкільних ініціатив і громадянської кампанії.
 - Школи і педагогічні ради — прийняття рішень про впровадження курсів у межах академічної автономії та проведення спільної роботи з батьками.
-

9. Очікувані результати і індикатори успіху

- Формування покоління громадян із високими моральними та духовними орієнтирами.
 - Посилення стійкості суспільства до викликів війни та сприяння психоемоційному відновленню молоді.
 - Інтеграція традиційних християнських цінностей у державну освітню політику без порушення свободи совісті.
 - Покращення шкільного клімату, зниження проявів агресії і порушень поведінки, зростання громадянської активності серед учнів.
-

Додатки і подальші кроки

- Підготувати проєкт постанови КМУ щодо затвердження Державної програми 2026–2030.
 - Сформувати та опублікувати дорожню карту розробки модельних програм і стандартів сертифікації.
 - Запустити конкурсні механізми для фінансування підручників і місцевих пілотів.
 - Розробити шаблони угод і процедур взаємодії школи з батьками щодо участі в курсах.
-

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Петруняк Євген Васильович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000B40C3100F23ADC00
Дійсний до: 03.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
87д9/7-2025/226337 від 01.10.2025

2015045